

Nichita Stănescu

(March 31, 1933, Ploiești—December 13, 1983, Bucharest)

Poveste sentimentală (Sentimental Story)

Pe urmă ne vedeam din ce în ce mai des.
 Eu stăteam la o margine-a orei,
 tu – la cealaltă,
 ca două toarte de amforă.
 Numai cuvintele zburau între noi,
 înainte și înapoi.
 Vârtejul lor putea fi aproape zărit,
 și deodată,
 îmi lăsam un genunchi,
 iar cotul mi-infigeam în pământ,
 numai ca să privesc iarba-nclinată
 de caderea vreunui cuvânt,
 ca pe sub laba unui leu alergând.
 Cuvintele se roteau, se roteau între noi,
 înainte și înapoi,
 și cu cât te iubeam mai mult, cu atât
 repetau, într-un vârtej aproape văzut,
 structura materiei, de la-nceput.

Nichita Stănescu

Then we met more often.
 I stood at one side of the hour,
 you at the other,
 like two handles of an amphora.
 Only the words flew between us,
 back and forth.
 You could almost see their swirling,
 and suddenly,
 I would lower a knee,
 and touch my elbow to the ground
 to look at the grass, bent
 by the falling of some word,
 as though by the paw of a lion in flight.
 The words spun between us,
 back and forth,
 and the more I loved you, the more
 they continued, this whirl almost seen,
 the structure of matter, the beginnings of things.

Traducere de Thomas Carlson & Vasile Poenaru

Vârsta de aur a dragostei (The Golden Age of Love)

Mâinile mele sunt îndrăgostite,
 vai, gura mea iubește,
 și iată, m-am trezit
 că lucrurile sunt atât de aproape de mine,
 încât abia pot merge printre ele
 fără să mă rănesc.

My hands are in love,
 alas, my mouth loves -
 and see, I am suddenly aware
 that things are so close to me
 I can hardly walk among them
 without suffering.

E un sentiment dulce acesta,
 de trezire, de visare,
 și iată-mă fără să dorm,
 aievia văd zeii de fildeș,
 îi iau în mâna și
 îi înșurubez râzând, în lună,
 ca pe niște mânere sculptate,
 cum trebuie că erau pe vremuri,
 împodobite, roțile de cărmă ale corăbiilor.
 Jupiter e galben, și Hera
 cea minunată e argintie.
 Izbesc cu sfârșita-n roată și ea se urnește.
 E un dans iubito, al sentimentelor,
 zeițe-ale aerului, dintre noi doi.
 Și eu, cu pânzele sufletului
 umflate de dor,
 te caut pretutindeni, și lucrurile vin
 tot mai aproape,
 și pieptul mi-l strâng și mă dor.

Nichita Stănescu

It is a sweet feeling
 of waking, of dreaming,
 and I am here now, without sleep -
 I clearly see the ivory gods,
 I take them in my hands and
 thrust them, laughing, in the moon
 up to their sculpted hilts -
 the wheel of an ancient ship, adorned
 and spun by sailors.
 Jupiter is yellow, Hera
 the magnificent shades to silver.
 I strike the wheel with my left hand and it moves.
 It is a dance of sentiments, my love,
 many a goddess of the air, between the two of us.
 And I, the sail of my soul
 billowed with longing,
 look for you everywhere, and things come
 ever closer,
 crowding my chest, hurting me.

Traducere de Thomas Carlson & Vasile Poenaru

Altă matematică (Another Kind of Mathematics)

Noi știm că unu ori unu fac unu,
dar un inorog ori o pară
nu știm cât face.
Ştim că cinci fără patru fac unu,
dar un nor fără o corabie
nu știm cât face.
Ştim, noi știm că opt
împărțit la opt fac unu,
dar un munte împărțit la o capră
nu știm cât face.
Ştim că unu plus unu fac doi,
dar eu și cu tine,
nu știm, vai, nu știm cât facem.

We know that one times one is one,
but an unicorn times a pear
have no idea what it is.
We know that five minus four is one
but a cloud minus a sailboat
have no idea what it is.
We know that eight
divided by eight is one,
but a mountain divided by a goat
have no idea what it is.
We know that one plus one is two,
but me and you, oh,
we have no idea what it is.

Ah, dar o plapumă
înmulțită cu un iepure
face o roscovană, desigur,
o varză împărțită la un steag
fac un porc,
un cal fără un tramvai
face un înger,
o conopidă plus un ou,
face un astragal...
Numai tu și cu mine
înmultiți și împărțiti
adunați și scăzuți
rămâ nem aceiași...
Pieri din mintea mea!
Revino-mi în inimă!
Nichita Stănescu

Oh, but a comforter
times a rabbit
is a red-headed one of course,
a cabbage divided by a flag
is a pig,
a horse minus a street-car
is an angel,
a cauliflower plus an egg
is an astragalus.
Only you and me
multiplied and divided
added and subtracted
remain the same...
Vanish from my mind!
Come back in my heart!
Traducere de George Mustea

O călărire în zori (Riding at Dawn)

Tăcerea se izbește de trunchiuri, se-nrcuscise,
se face depărtare, se face nisip.
Mi-am întors către soare unicul chip,
umerii mei smulg din goană frunzișe.
Câmpul tăindu-l, pe două potcoave
calul meu saltă din lut, fumegând.
Ave, mă-ntorc către tine, eu. Ave!
Soarele a izbucnit peste lume strigând.

Silence strikes the tree trunks, upon itself retracing,
turns to distance, turns to sand.
I have turned my only face toward the sun,
my shoulders scatter leaves in this racing.
Cutting through the field – up on two shoes
my horse leaps, steaming, from the clay.
Ave, I am turning to you, I, Ave!
The sun has burst across the heavens, crying.

Tobe de piatră bat, soarele crește,
tăria cu acvile din fața lui
se prăbușește în trepte de aer, sticlește.
Tăcerea se face vânt albăstrui,
pintenul umbrei mi-l crește
în coastele câmpului.
Soarele rupe orizontul în două.
Tăria își năruie sfârșetele-i carcere.
Sulițe-albastre, fără întoarcere,
privirile mi le-azvârl, pe-amândouă,
să-l întâmpine fericite și grave.
Calul meu saltă pe două potcoave.

Stone drums are sounding, the sun grows,
the vault of heaven, alive with eagles, before him,
collapses into steps of air, and glows.
Silence turns to blue wind,
the spur of my shadow grows
in the ribs of the field.
The sun snaps the horizon in two.
The vault of heaven pulls down its dying prison cells.
Blue spears, with no returning,
I discard my visions, both of them -
they meet him, sweet and grave.
My horse rises on two shoes.

Ave, marea-a luminilor, ave!
Soarele saltă din lucruri, strigând
clatină muchiile surde și grave.
Sufletul meu îl întâmpină, ave!
Calul meu saltă pe două potcoave.
Coama mea blondă arde în vânt.

Nichita Stănescu

Ea devenise încetul cu încetul cuvânt,
fuioare de suflet de vânt,
delfin în ghearele sprâncenelor mele,
piatră stârnind în apă inele,
stea înlăuntrul genunchiului meu,
cer înlăuntrul umărului meu,
eu înlăuntrul eului meu.

Nichita Stănescu

Ave, tide of light, ave!
The sun ascends from objects, crying,
shakes the borders, voiceless and grave.
My soul meets Him, Ave!
My horse rises on two shoes.
My pale mane burns on the wind.
Traducere de Thomas Carlson & Vasile Poenaru

Semn 12
(Sign No. 12)

Little by little she became a word,
bundles of soul on the wind,
a dolphin in the clutches of my eyebrows,
a stone provoking rings in water,
a star inside my knww,
a sky inside my shoulder,
and I inside I.

Traducere de Thomas Carlson & Vasile Poenaru

Vasile Voiculescu

Din clarul miez al vîrstei râd tinereții tale,
Trufașa-ți frumusețe în față o privesc
Și ochilor tăi, aştri tulburători de cale,
Opun intensu-mi geniu în care se topesc.
Mă-nfătișez cu duhul, nu te sărut pe gură,
Plecat ca peste-o floare, te rup și te respir...
Și nu mai ești de-acuma trupească o făptură.
Ci un potir de unde sug viața și strâng mir.
Nu-mi număr anii, seva nu stă în gingăsie :
Cu ideală forță mi-apropii ce mi-e drag,
Înjug virtuți și patimi la marea poezie
În care, fără urme de pulbere târzie,
Te-amestec și pe tine cu sila; pentru mag,
Pământul n-are margini și nici cerurile prag.
Vasile Voiculescu

Sonet CLVIII

With the serenity of age's clear pulp I smile upon you youth,
Face boldly your proud beauty,
Your starlike eyes which lead astray
I resist with a strong mind wherein they melt.
My spirit I throw in, I do not kiss your lips,
Bent as upon a flower, I rend you and your perfume I breathe,
You are no more a flesh and blood creation
But the chalice wherefrom I sip life, receive grace.
My years I do not count, sap doesn't hang upon prime:
With my phantasy's power I seize what I endear,
I harness passion and virtue to the exalted poem
In which, with no trace of senescent dust, I force you:
To the magician earth has no bounds,
Nor has the sky a threshold.
traducere de Margareta Sterian

Sonet CLIX

A câtă oară zorii mă prind fără de somn ?
Dă iarna buzna, anul își lapădă coroana,
Eu în surgiun, departe... Când ai să-mi curmi prigoana,
Iar să mă chemi la tine, puternicul meu domn ?
Dar tot veghez – de-aicea – iubirea ta plăpândă,
Ca peste o comoară-n veci hărăzita mie
Sunt Argus, nu c-o sută de ochi, ci cu o mie
De inimi arzătoare și toate stând la pândă.
Ferește mai cu seamă să pleci pe mare-albastră
Cu oacheșa aceea fățarnica și rece;
Năvalnicele-mi gânduri, gonind pe urma voastră,
Vă vor stârni tempeste, corabia să-nece:
Căci te iubesc cu ură, întreg, și numai eu;
Nu te împart cu nimeni, nici chiar cu Dumnezeu.
Vasile Voiculescu

How many times did daybreak find me awake?
Winter bursts in, the year loses its crown,
Banished am I and far away... When will you end my torment
And call for me again, oh, mighty, sovereign?
I am afar but still hold watch on your frail love
Like on a treasure by fate forever destined to me;
An Argus am I, not with hundred eyes but
With a thousand burning hearts and all of them on the watch.
Pray, do avoid to sail on the blue-sea
With that cold and dark lady, all hypocrisy;
The thoughts assailing me will haunt your trace,
Will tempests stir and cause your boat to founder:
'Cause I love thou with hatred as thou be;
Not even with the Lord do I share thee.
traducere de Margareta Sterian

Mihai Eminescu (1850 – 1889)

Ce e amorul? (What Is Love?)

Ce e amorul? E un lung
Prilej pentru durere,
Căci mii de lacrimi nu-i ajung
Și tot mai multe cere.
De-un semn în treacăt de la ea
El sufletul tăi leagă,
Încât să n-o mai poți uita
Viața ta întreagă.
Dar încă de te-așteaptă-n prag
În umbră de unghere,
De se-ntârnește drag cu drag
Cum inima ta cere
Dispar și ceruri și pământ
Și pieptul tău se bate,
Și totu-atârnă de-un cuvânt
Șoptit pe jumătate.
Te urmărește săptămâni
Un pas făcut alene,
O dulce strângere de mâni,
Un tremurat de gene.
Te urmăresc luminători
Ca soarele și luna,
Și peste zi de-atâtea ori
Și noaptea totdeauna.
Căci scris a fost ca viața ta
De doru-i să nu-ncapă,
Căci te-a cuprins asemenea
Lianelor din apă.

What is love ? A lifetime spent
Of days that pain does fill,
That thousand tears can't content,
But asks for tears still.
With but a little glance coquet
Your soul it knows to tie,
That of its spell you can't forget
Until the day you die.
Upon your threshold does it stand,
In every nook conspire,
That you may whisper hand in hand
Your tale of heart's aspire.
Till fades the very earth and sky,
Your heart completely broken,
And all the world hangs on a sigh,
A word but partly spoken.
It follows you for weeks and weeks
And in your soul assembles
The memory of blushing cheeks
And eyelash fair that trembles.
It comes to you a sudden ray
As though of starlight's spending,
How many and many a time each day
And every night unending.
For of your life has fate decreed
That pain shall it enfold,
As does the clinging water-weed
About a swimmer hold.

Mihai Eminescu

traducere de Corneliu M. Popescu

De ce nu-mi vii? (Why Don't You Come to Me?)

Vezi, rândunelele se duc,
Se scutur frunzele de nuc,
S-așează bruma peste vii —
De ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii?
O, vino iar în al meu braț,
Să te privesc cu mult nesaț,
Să razim dulce capul meu
De sânul tău, de sânul tău!
Ți-aduci aminte cum pe-atunci
Când ne plimbam prin văi și lunci,
Te ridicam de subsuori
De-atâtea ori, de-atâtea ori!
În lumea asta sunt femei
Cu ochi ce izvorăsc scânteie...
Dar, oricât ele sunt de sus,
Ca tine nu-s, ca tine nu-s!
Căci tu înseninezi mereu
Viața sufletului meu,
Mai mândră decât orice stea,

See the swallows quit the eaves
And fall the yellow walnut leaves,
The vines with autumn frost are numb,
Why don't you come, why don't you come?
Oh, come into my arms' embrace
That I may gaze upon your face,
And lay my head in grateful rest
Against your breast, against your breast!
Do you remember when we strayed
The meadows and the secret glade,
I kissed you midst flowering thyme
How many a time, how many a time?
Some women on the earth there are
Whose eyes shine as the evening star,
But be their charm no matter what,
Like you they're not, like you they're not!
For you shine in my soul always
More softly than the starlight blaze,
More splendid than the risen sun,

Iubita mea, iubita mea!
Târzie toamnă e acum,
Se scutur frunzele pe drum,
Și lanurile sunt pustii...
De ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii?

Mihai Eminescu

Beloved one, beloved one!
But it is late in autumn now,
The leaves have fallen from the bough,
The fields are bare, the birds are dumb...
Why don't you come, why don't you come?

traducere de Corneliu M. Popescu

**Scrisoarea III
(Letter III)**

Un sultan dintre aceia ce domnesc peste vro limbă,
Ce cu-a turmelor pășune, a ei patrie ș-o schimbă,
La pământ dormea ținându-și căpătai mâna cea dreaptă;
Dară ochiu-nchis afară, înlăuntru se deșteaptă.
Vede cum din ceruri luna lunecă și se coboară
Și s-apropie de dânsul preschimbăt în fecioară.
Înflorea cărarea ca de pasul blândeい primăveri;
Ochii ei sunt plini de umbra tăinuitelor dureri;
Codrii se înflorează de atâtă frumusețe,
Apele-ncrețesc în tremur străvezile lor fețe,
Pulbere de diamante cade fină ca o bură,
Scânteind plutea prin aer și pe toate din natură
Și prin mândra fermecare sun-o muzică de șoapte,
Iar pe ceruri se înalță curcubeele de noapte...
Ea, sezând cu el alături, mâna fină i-o întinde,
Părul ei cel negru-n valuri de mătasă se desprinde:
— Las' să leg a mea viață de a ta... În brațu-mi vino,
Și durerea mea cea dulce cu durerea ta alin-o...
Scris în cartea vieții este și de veacuri și de stele
Eu să fiu a ta stăpână, tu stăpân vieții mele.
Și cum o privea sultanul, ea se-ntunecă... dispără;
Iar din inimă lui simte un copac cum că răsare,
Care crește într-o clipă ca în veacuri, mereu crește,
Cu-a lui ramuri peste lume, peste mare se lățește;
Umbra lui cea uriașă orizontul îl cuprinde
Și sub dânsul universul într-o umbră se întinde;
Iar în patru părți a lumii vede șiruri munții mari,
Atlasul, Caucazul, Taurul și Balcanii seculari;
Vede Eufratul și Tigris, Nilul, Dunărea bătrână —
Umbra arborelui falnic peste toate e stăpână.
Astfel, Asia, Europa, Africa cu-a ei pustiuri
Și corăbiile negre legănându-se pe râuri,
Valurile verzi de grăie legănându-se pe lanuri
Măriile țărmuitoare și cetăți lângă limanuri,
Toate se întind nainte-i... ca pe-un uriaș covor,
Vede țară lângă țară și popor lângă popor —
Ca prin neguri alburie se strevăd și se prefac
În întinsă-mpăărătie sub o umbră de copac.
Vulturii porniți la ceruri până la ramuri nu ajung;
Dar un vânt de biruință se pornește îndelung
Și lovește rânduri, rânduri în frunzișul sunător.
Strigăte de-Allah! Allah! se aud pe sus prin nori,
Zgomotul creștea ca marea turburată și înaltă,
Urlete de bătălie s-alungau dupăolaltă,
Însă frunzele-ascuțite se îndoiaie după vânt
Și deasupra Romei nouă se înclină la pământ.

A Sultan among those who over a language reign,
Who where the flocks are pastured, there stretches their
domain,
Was sleeping on the hillside, his head laid on his arm,
When came to him a vision that did his spirit charm:
He saw the moon that nightly across the heavens ranged
Turn from her wonted journey and to a maiden changed,
He saw her glide towards him, with lovely downcast head,
And there was sorrow in her eyes; but spring bloomed at her
tread;
While all the forest trembled, so wondrous war her grace,
And a thrill of silver ripples ran o'er the water's face.
A mist like sparkling diamonds that did the vision daze
Lay on the earth enchanted, a bright illumined haze,
While the sound of whispered music sang through that
wonderland,
And o'er the starry heavens a midnight rainbow spanned...
Her hair in raven tresses about her shoulders fell,
And taking his hand in hers, she these grave words did tell:
"Let be our lives united, my pain let yours enfold
That through your sorrow's sweetness my sorrow be
consoled...
Writ was it through the ages and all the stars record
That I shall be your mistress, and you shall be my lord."
Now, as the Sultan marveled, softly she withdrew
And he felt as if within him a wondrous tree upgrew;
A tree that in an instant raised loftily its head
And to the far horizons its thrusting branches spread;
A tree of such a stature that even at midday
The farthest lands and oceans under its shadow lay.
While at the earth's four corners rose up against the sky
Atlas, Caucasus, Taurus and the Balkan mountains high;
The wide Euphrates, Tigris, the Nile, the Danube old,
All 'neath its boughs protecting their mighty waters rolled.
Asia, Europe, Africa and the desert stretching far,
The boats that on the lakes and seas and on the rivers are,
Billowing, boundless cornfields that tossed emerald locks,
And shores, and ships, and harbours with castles on the rocks,
All these spread like a carpet his vision did embrace,
Country next to country set, and race to race...
All these as in a mist of silver did he see,
A vast extending kingdom 'neath the shadow of a tree.
The eagle that aspires the sky does dawdle not
With lazy wings, nor in among the branches squat;
And now a wind of conquest the ancient forest fills
And shouts of Allah ! Allah ! echo among the hills,
As though a rising tempest does o'er the ocean roar
The deafening clash of battle, the thunderous clang of war;
Till loudly does the forest to that great gale resound

Se cutremură sultanul... se deșteaptă... și pe cer
Vede luna cum plutește peste plaiul Eschișer.
Și privește trist la casa șeihului Edebali;
După gratii de fereastră o copilă el zări
Ce-i zâmbeste, mlădioasă ca o creangă de alun;
E a șeihului copilă, e frumoasa Malcatun.
Atunci el pricepe visul că-i trimis de la profet,
Că pe-o clipă se-nălțase chiar în rai la Mahomet,
Că din dragostea-i lumească un imperiu se va naște,
Ai căruia ani și margini numai cerul le cunoaște.
Visul său se-nfiripează și se-ntinde vulturește,
An cu an împărăția tot mai largă se sporește,
Iară flamura cea verde se înalță an cu an,
Neam cu neam urmându-i zborul și sultan după sultan.
Astfel țară după țară drum de glorie-i deschid...
Până în Dunăre ajunge furtunosul Baiazid...

La un semn, un țarm de altul, legând vas de vas, se leagă
Și în sunet de fanfare trece oastea lui întreagă;
Ieniceri, copii de suflet ai lui Allah și spahii
Vin de-ntunecă pământul la Rovine în câmpii;
Răspândindu-se în roiuri, întind corturile mari...
Numa-n zarea depărtată sună codrul de stejari.
Iată vine-un sol de pace c-o năframă-n vârf de băt.
Baiazid, privind la dânsul, îl întreabă cu dispreț:
— Ce vrei tu?
— Noi? Bună pace! Și de n-o fi cu bănat,
Domnul nostru-ar vrea să vază pe măritul împărat.

La un semn deschisă-i calea și se-apropie de cort
Un bătrân atât de simplu, după vorbă, după port.
— Tu ești Mircea?
— Da-mpărate!
— Am venit să mi te-nchini,
De nu, schimb a ta coroană într-o ramură de spini.
— Orice gând ai, împărate, și oricum vei fi sposit,
Cât suntem încă pe pace, eu îți zic: Bine-ai venit!
Despre parte încinării însă, doamne, să ne ierți;
Dar acu vei vrea cu oaste și război ca să ne cerți,
Ori vei vrea să faci întoarsă de pe-acuma a ta cale,
Să ne dai un semn și nouă de mila măriei tale...
De-o fi una, de-o fi alta... Ce e scris și pentru noi,
Bucuroși le-om duce toate, de e pace, de-i război.
— Cum? Când lumea mi-e deschisă, a privi gândești că pot
Ca întreg Aliotmanul să se-mpiedice de-un ciot?
O, tu nici visezi, bâtrâne, căți în cale mi s-au pus!
Toată floarea cea vestită a întregului Apus,
Tot ce stă în umbra crucii, împărați și regi s-adună
Să dea piept cu uraganul ridicat de semilună.
S-a-mbrăcat în zale lucii cavalerii de la Malta,
Papa cu-a lui trei coroane, puse una peste alta,
Fulgerele adunat-au contra fulgerului care
În turbarea-i furtunoasă a cuprins pământ și mare.
N-au avut decât cu ochiul ori cu mâna semn a face,
Și Apusul își împinse toate neamurile-ncoace;
Pentru-a crucii biruință se mișcară râuri-râuri,
Ori din codri răscolite, ori stârnite din pustiuri;
Zguduind din pace-adâncă ale lumii începuturi,
Înnegrind tot orizontul cu-a lor zeci de mii de scuturi,
Se mișcău îngrozitoare ca păduri de lănci și săbii,
Tremura înpăimântată marea de-ale lor corăbiilor!...
La Nicopole văzut-ai câte tabere s-au strâns

And bow before new Rome its branches to the ground.
The Sultan then awakened to find the moon again
Her wonted place had taken above Eskishehr plain,
And sadly to the dwelling of Sheik Edebali turned
And through the windows bars a girlish form discerned,
More lithesome than a hazel, a maid who gravely smiled,
Sweet Malcatun the beautiful, Sheik Edebali's child.
And then it was he understood his dream sent by the prophet,
As though a moment he had gained the presence of Mahomet;
He knew that born of this his love would there an empire grow
Of which the tides and boundaries only the sky would know.
Now, as the eagle rises the Sultan's dream came true,
And year by year invincible that gathering kingdom grew,
And year by year the emerald flame flew higher in the blast
As generations came and went, and as each sultan passed;
Nor was there any nation could its course forbid
Until up to the Danube rode conquering Bayazid.
From one bank to the other a bridge of boats was cast
And all that host marched over midst fanfare trumpet blast,
The bodyguard of Allah did over the Danube ride
Darkening with their numbers the Rovine countryside,
Swarming tens of thousands spreading their tents immense;
But on the far horizon stood oaks in forest dense.
Now came a company of men, in front a white flag borne,
And Bayazid regarding them enquired with haughty scorn:
“What do you want?”
“We want but peace, and if it be allowed
Our Sire would like to speak awhile with you, great Sultan proud.”
At a sigh the way was cleared, and came towards the tent
A man of calm and simple mien and with the years bent.
“Is't Mircea?”
“Yes your Highness!”
“Take heed, for caution warns,
Lest you your crown exchange against a wreath of thorns.”
“That you have come, great emperor, no heed what be your aim,
While still at peace I hail you, our greetings that you came;
But, as to your good council, o may the Lord forgive,
If you do dream to win this land by force imperative;
Had you not better return home with calm and peaceful mind
And show in your imperial strength that you are just and kind...
Be the one or be the other, but little does it awe,
Gladly shall we take our fare, either peace or war.”
“What, when nations open their gates before my trump
You think my hosts will stumble against a rotten stump?
You do not guess, old dotard, the force my foes deployed
The West's most noble flower these soldiers have destroyed.
O'er all the cross does shelter, emperors and kings,
The crescent moon ascending its silver shadow flings.
Aye, clad in gleaming armour the cavaliers of Malta,
The Pope who wears three crowns and guards the Holy Altar
Lightning against lightning set and thunder against thunder,
A storm that fraught the sea with fear and filled the earth with wonder.
I needed but to make a sign, a movement of my head
And all the nations in my path in wild disorder fled;
For strong to overthrow the cross did march a mighty host
O'er sea its rule from land to land, on land from coast to coast;
Shattering the peace of earth as it did march along,
Darkening the countryside in tens of thousand strong.

Ca să steie înainte-mi ca și zidul neânvins.
 Când văzui a lor mulțime, câtă frunză, câtă iarbă,
 Cu o ură nempăcată mi-am șoptit atunci în barbă,
 Am jurat ca peste dânsii să trec falnic, fără păs,
 Din pristolul de la Roma să dau calului ovăs...
 Și de crunta-mi vijelie tu te aperi c-un toiaig?
 Și, purtat de biruință, să mă-mpiedec de-un moșneag?
 — De-un moșneag, da, împărate, căci moșneagul ce
 privești
 Nu e om de rând, el este domnul Țării Românești.
 Eu nu ți-aș dori vreodata să ajungi să ne cunoști,
 Nici ca Dunărea să-nece spumegând a tale oști.
 După vremuri, mulți veniră, începând cu acel oaspe,
 Ce din vechi se pomenește, cu Dariu al lui Istar;
 Mulți durară, după vremuri, peste Dunăre vrun pod,
 De-ai trecut cu spaima lumii și mulțime de norod;
 Împărați pe care lumea nu putea să-i mai încapă
 Au venit și-n țara noastră de-ai cerut pământ și apa —
 Și nu voi ca să mă laud, nici că voi să te-nspăimânt,
 Cum veniră, se făcură toți o apă și-un pământ.
 Te fălești că înainte-ți răsturnat-ai valvârtej
 Oștile leite-n zale de-mpărați și de viteji?
 Tu te lauzi că Apusul înainte ți s-a pus?...
 Ce-i mâna pe ei în luptă, ce-au voit acel Apus?
 Laurii voiau să-i smulgă de pe fruntea ta de fier,
 A credinții biruință căta orice cavaler.
 Eu? Îmi apăr săracia și nevoie și neamul...
 Și de-accea tot ce mișcă-n țara asta, râul, ramul,
 Mi-e prieten numai mie, iară ție dușman este,
 Dușmănit vei fi de toate, fără-prinde chiar de veste;
 N-avem oști, dară iubirea de moșie e un zid
 Care nu se-nfioarează de-a ta faimă, Baiazid!

Și abia plecă bătrânlul... Ce mai freamăt, ce mai zbucium!
 Codrul clocoți de zgromot și de arme și de bucium,
 Iar la poala lui cea verde mii de capete pletoase,
 Mii de coifuri lucitoare ies din umbra-ntunecoasă;
 Călăreții împlu câmpul și roiesc după un semn
 Și în caii lor sălbateci bat cu scările de lemn,
 Pe copite iau în fugă fața negrului pământ,
 Lănci scânteie lungi în soare, arcuri se întind în vânt,
 Și ca nouri de aramă și ca ropotul de grindenii,
 Orizonu-ntunecându-l, vin săgeți de pretutindeni,
 Vâjăind ca vijelia și ca plesnetul de ploaie...
 Urlă câmpul și de tropot și de strigăt de bătaie.
 În zadar striga-mpăratul ca și leul în turbare,
 Umbra morții se întinde tot mai mare și mai mare;
 În zadar flamura verde o ridică înspre oaste,
 Căci cuprinsă-i de pieire și în față și în coaste,
 Căci se clatină rărite șiruri lungi de bătălie,
 Cad asabii ca și pâlciori risipite pe câmpie,
 În genunchi cădeau pedestri, colo caii se răstoarnă,
 Când săgețile în valuri, care șuieră, se toarnă

Our lances stood uncounted like a field of growing corn,
 And tremble did the ocean o'er which our ships were borne.
 At Nicopolis you no doubt saw how many camps were
 brought,
 As though a shining metal wall of swords and spears wrought.
 But when I saw their number like the leaves and like the grass,
 I swore that I would crush them down and through their midst
 would pass;
 I swore that I would scatter them as wild upflings the foam,
 And give my charger hay and oats in the Vatican at Rome...
 Yet you before my legions imagine you can stand,
 You ridiculous old dotard, with a bare staff in your hand?"
 "To that old dotard, Emperor, aught one courtesy accord
 For over all Wallachia 'tis he the chosen lord.
 And wiser you would guard your words, nor yet too loudly
 boast,
 Lest should the furious Danube flood engulf your fleeing host.
 Along the rolling ages many there were who came
 Since Darius Hystaspis of tall immortal fame;
 Many there were who flung their dream across the Danube's
 tide
 And set their bridges ship to ship and over them did ride;
 Emperors unnumbered, for their cruelty renowned,
 Who came to us with hungry eyes for water and for ground;
 And though I would not care to brag, tell you this thing I must:
 Little time went by ere they were water and were dust.
 You boast that on your conquering road no gates for long were
 closed
 Though all the flower of the West your vanguard's march
 opposed;
 But what the high aspiring cause that did their hearts endure?
 The vanity of every brave, of every cavalier;
 The pomp of noisy conquest; for they had set their vow
 To tear the pride from out your heart, the laurels from your
 brow.
 But I defend the poverty and the needs of a struggling land
 And therefore all the rocks and streams and hills that guardian
 stand
 And all that grows and moves and breathes to me is aliy true,
 While every blade of grass and stone is enemy to you;
 We have small hosts, yet love of soil had ever power to rid
 This flowering land of all its foes. Prepare then Bayazid!"
 No sooner had he gone than mighty the commotion!
 The forest rang with arms, and rumbled like the ocean,
 Amidst the greenwood thousand heads with long and plaited
 hair,
 And sev'ral thousands more besides that did bright helmets
 wear.
 While wave on wave of cavalry over the plain did flood
 Astride high prancing chargers, their stirrups carved of wood.
 Thundering over the battered earth an avalanche they went,
 Lances levelled to the charge and bows near double bent;
 Till like a shower of shivering light that whistled through the
 air,
 A storm of arrows leapt and sang and flew from everywhere:
 A din of blows on armour dealt like rattling of hail,
 The noise of hoof and sword and lance, the roar of battle gale.
 Unheeded was the Emperor's fury, lion-like his rage,
 For hotter still about his troops the fight did deadly wage;
 Unheeded did the green flame flutter o'er his stricken ranks
 For mightily assailed in front, attacked on both their flanks,
 The East's entire battle host was scattered in the fray

Cad, lovind în față,-n spate, ca și crivățul și gerul,
Pe pământ lor li se pare că se năruie tot cerul...
Mircea însuși mâna-n luptă vijelia-ngrozitoare,
Care vine, vine, vine, calcă totul în picioare;
Durdind soseau călării ca un zid înalt de suliți,
Printre cetele păgâne trec rupându-și large uliți;
Risipite se-mprăștie a dușmanilor siraguri,
Și gonind biruitoare tot veneau a țării steaguri,
Ca potop ce prăpădește, ca o mare turburată —
Peste-un ceas păgânătatea e ca pleava vânturată.
Acea grindin-oțelită înspre Dunăre o mână,
Iar în urma lor se-ntinde falnic armia română.

Pe când oastea se aşează, iată soarele apune,
Voind creștelele nalte ale țării să-ncunune
Cu un nimf de biruință; fulger lung încremenit
Mărginește munții negri în întregul asfințit,
Pân' ce izvorăsc din veacuri stele una câte una
Și din neguri, dintre codri, tremurând s-arată luna:
Doamna mărilor ș-a noptii varsă liniște și somn.
Lângă cortu-i, unul dintre fiii falnicului domn
Sta zâmbind de-o amintire, pe genunchi scriind o carte,
S-o trimiță dragei sale, de la Argeș mai departe:
„De din vale de Rovine
Grăim, Doamnă, către Tine,
Nu din gură, ci din carte,
Că ne ești aşa de departe.
Te-am ruga, mări, ruga
Să-mi trimiți prin cineva
Ce-i mai mândru-n valea Ta:
Codrul cu poienele,
Ochii cu sprâncenele;
Că și eu trimite-voi
Ce-i mai mândru pe la noi:
Oastea mea cu flamurile,
Codrul și cu ramurile,
Coiful nalt cu penele,
Ochii cu sprâncenele.
Și să știi că-s sănătos,
Că, mulțămind lui Cristos,
Te sărut, Doamnă, frumos“.

De-așa vremi se-nvredniciră cronicarii și rapozii;
Veacul nostru ni-l umplură saltimbancii și irozii...
În izvoadele bătrâne pe eroi mai pot să caut;
Au cu lira visătoare ori cu sunete de flaut
Poți să-ntâmpini patrioții ce-au venit de-atunci încolo?
Înapoi acestora tu ascunde-te, Apollo!
O, eroi! care-n trecutul de măriri vă adumbriseți,
Ați ajuns acum de modă de vă scot din letopiseti,
Și cu voi drapându-și nula, vă citează toți nerozii,
Mestecând veacul de aur în noroil greu al prozii.
Rămâneți în umbră sfântă, Basarabi și voi Mușatini,
Descălecători de țară, dătători de legi și datini,
Ce cu plugul și cu spada atî întins moșia voastră
De la munte pân' la mare și la Dunărea albastră.

Au prezentul nu ni-i mare? N-o să-mi dea ce o să cer?
N-o să afli într-ai noștri vre un falnic juvaer?

And line on line of infantry mown down like summer hay.
A steady rain of arrows fell and sword blows did resound,
While riders dropped on every hand and dead bestrewed the ground.

Till, onset from all sides at once, helpless to fight or fly,
It seemed the very earth was doomed and fallen was the sky...
Mircea himself led on his men midst storm of battle lust
That came, and came, and came, that trod all in the dust;
Their cavalry undaunted, a wall of lances proud
Which through that pagan army streets of daylight ploughed
And laid to earth their thousands like sheaves of ripened corn,
High in the van of conquest Wallachia's banner borne;
As deluge flung from heaven that burst upon the seas,
Till in an hour the heathen were chaff before the breeze
And from that hail of iron fast towards the Danube fled,
While gloriously behind them th'Romanian army spread.

Now, while the troops are camping, the sun goes slowly down
Decking the lofty summits with victory's gold crown;
The lightning that from terror had flown out of the sky
Now flashes forth its splendour along the mountains high,
While gradually the planets do up the heaven rear
And o'er the mist-drenched forest the pallid moon appear,
The queen of night and ocean that squanders calm and sleep.
Yet of the sons of Mircea does one still vigil keep,
And on his knee, in musing, beneath the evening star,
He writes to his beloved of Arges village far:

“From deep within Rovine vale,
O lady fair, we bid you hail,
Alas, by letter not by speech,
By sundering distance out of reach.
Yet am I fain to beg of thee
To send by messenger to me
What in your valley fairest be:
The forest with its silver glade,
Thy eyes that long, curl'd lashes shade.
And I in turn will send to you
The proudest thing that here we view:
This mighty host with banner spread,
The forest, branching overhead,
My helmet with its feathery crest,
My eyes that 'neath their lashes rest.
I have both health and resting-place,
Thanks be to Christ and to God's grace,
And now, dear love, I thee embrace”.

By such an age as this were chroniclers inspired;
But our good age of mountebanks what poet's heart has fired...

In annals of past ages heroes are often found,
But poet with your lute or lyre of dreaming sound
Have you a single patriot to sing about today?
Apollo at the sight of these had hid himself away!
O modern heroes squatting beneath far glory's wing,
Since you are all the fashion I would your prowess sing;
While draped in perfect nullity your praise is writ by those
Who knead the golden ages within the mud of prose.
Musat and Basarabs rest in your sacred shade,
Givers of law and justice, men who our nation made,
Who with the mace and ploughshare spread out our boundaries wide

From seashore to the mountains, and to the Danube side.
The “present” is not noble? Calling for heroes we?
Is not our street quite famous for dealers in jewelry?

Au la Sybaris nu suntem lângă capiștea spoielii?
 Nu se nasc glori pe stradă și la ușa cafenelii,
 N-avem oameni ce se luptă cu retoricele suliți
 În aplauzele grele a canaliei de uliți,
 Panglicari în ale țării, care joacă ca pe funii,
 Măști cu toate de renume din comedia minciunii?
 Au de patrie, virtute, nu vorbește liberalul,
 De ai crede că viața-i e curată ca cristalul?
 Nici visezi că înainte-ți stă un stâlp de cafenele,
 Ce își râde de-aste vorbe îngânându-le pe ele.
 Vezi colo pe urciunea fără suflet, fără cuget,
 Cu privirea-mpăroșată și la fâlcii umflat și buget,
 Negru, cocoșat și lacom, un izvor de șiretlicuri,
 La tovarășii săi spune veninoasele-i nimicuri;
 Toți pe buze-având virtute, iar în ei monedă calpă,
 Quintesență de mizerii de la creștet până-n talpă.
 Și deasupra tuturora, oastea să și-o recunoască,
 Își aruncă pocitura bulbucații ochi de broască...
 Dintr-aceștia țara noastră își alege astăzi solii!
 Oameni vrednici ca să șază în zidirea sfintei Golii,
 În cămeșii cu mânci lunge și pe capete scufie,
 Ne fac legi și ne pun biruri, ne vorbesc filosofie.
 Patriotii! Virtuoșii, ctitori de așezăminte,
 Unde spumegă desfrâul în mișcări și în cuvinte,
 Cu evlavie de vulpe, ca în strane, sed pe locuri
 Și aplaudă frenetic schime, cântece și jocuri...
 Și apoi în sfatul țării se adun să se admire
 Bulgăroi cu ceafa groasă, grecotei cu nas subțire;
 Toate mutrele acestea sunt pretinse de roman,
 Toată greco-bulgărimea e nepoata lui Traian!
 Spuma asta-nveninată, astă plebe, ăstă gunoi
 Să ajungă și fi stăpână și pe țară și pe noi!
 Tot ce-n țările vecine e smintit și stârpitură,
 Tot ce-i însemnat cu pata putrejunii de natură,
 Tot ce e perfid și lacom, tot Fanarul, toți iloții,
 Toți se scurseră aicea și formează patriotii,
 Încât fonfii și flecarii, găgăuții și gușații,
 Bâlbâiți cu gura strâmbă sunt stăpânii astei nații!
 Voi sunteți urmașii Romei? Niște răi și niște fameni!
 I-e rușine omenirii să vă zică vouă oameni!
 Și această ciumă-n lume și aceste creaturi
 Nici rușine n-au să ieie în smintitele lor guri
 Gloria neamului nostru spre-a o face de ocară,
 Îndrăznesc ca să rostească până și numele tău... țară!
 La Paris, în lapanare de cinismu și de lene,
 Cu femeile-i pierdute și-n orgiile-i obscene,
 Acolo v-ați pus avereia, tinerețele la stos...
 Ce a scos din voi Apusul, când nimic nu e de scos?
 Ne-ați venit apoi, drept minte o sticluță de pomadă,
 Cu monoclu-n ochi, drept armă bețișor de promenadă,
 Vestejiți fără de vreme, dar cu creieri de copil,
 Drept științ-având în minte vreun valj de Bal-Mabil,
 Iar în schimb cu-averea toată vrunt papuc de curtezană...
 O, te-admir, progenitură de origine română!
 Și acum priviți cu spaimă fața noastră sceptic-rece,
 Vă mirați cum de minciuna astăzi nu vi se mai trece?
 Când vedem că toți aceia care vorbe mari aruncă
 Numai banul îl vânează și câștigul fără muncă,
 Azi, când fraza lustruită nu mai poate însela,
 Astăzi alții sunt de vină, domnii mei, nu este-așa?
 Prea v-ați arătat arama sfâșiind această țară,
 Prea făcurăți neamul nostru de rușine și ocară,

Have not in far Sybaris our manners gained first prize?
 From tavern door and alley does glory not arise?
 And have we then no heroes, who wield rhetoric slings
 Amidst the noisy plaudit of hordes of gutterings?
 These pickpockets of honour who on a tightrope dance,
 And wear their fancy costumes with perfect elegance.
 Of "Virtue" and "The Nation" our liberal prates, till sure
 His daily life you'd fancy must be as crystal pure?
 You'd never dream him being a cafe haunting knave,
 Who mocks at his own sermon, so solemn, and so grave.
 O could you see the brigand that no conscience has nor soul
 With his hang-dog expression and heavy, sullen jaw,
 A hunchback, evil-visaged, a spring of cunning greed,
 Who spouts out for his comrades some poisoned, nonsense
 creed.
 Upon each lip is Virtue, and in each heart deceit;
 A set of wicked monsters and wrong from head to feet
 Who round their patrons standing, as those who Gods admire,
 Will roll protruding frog eyes, bright with their hearts' aspire.
 Such men become our leaders, its laws our country give,
 Men who at best from kindness should in a madhouse live
 Clothed each in madmen's jackets, a fool's cap on each head.
 But no...they teach us wisdom and make our laws instead.
 Patriotism ! Justice ! ... Such guardians of our State
 Despise the laws as nonsense that they themselves create.
 As sly as artful foxes they will the benches throng
 Frenetically applauding our country game and song ;
 Then meeting in the Senate each others praises speak
 This heavy-throated Bulgar, that long and hook-nosed Greek.
 Each claims to be Romanian, whatever mask he wears,
 These Bulgo-Greeks pretending that they are Trajan's heirs;
 This poison froth, this dung-heap, this foul and filthy brood
 Have they indeed inherited our nation's masterhood !
 The scourings of everywhere, the abortive and the maimed,
 All that man rejected and nature has disclaimed,
 These crafty, greedy gluttons, these grasping Phanariots
 To us they all have flooded and pose as patriots.
 Until at last these nothings, this foul and loathful scum,
 These cripple-minded stammerers lords of our land become.
 Are you then Rome's descendants, you eunuchs and no men ?
 If you were men in earnest, pity it were that then
 This hungry plague of locusts, these creatures crazed and lame
 Dare part their lips in public and flatter without shame
 Our nation's majesty, and make it odious stand,
 Dare even speak thy name... o miserable land !
 In Paris pleasure houses, there has your congress been;
 With jaded, worthless women, in revelry obscene,
 In sloth and vulgar rioting you wasted and youth;
 In you what could develop, that empty are in sooth ?
 And, coming back, for wisdom a perfume flask you brought,
 A monocle you flourished, a cane for sword you bought.
 Withered up before your time, yet childish in your brain,
 For scientific knowledge a Bal-Mabil refrain,
 And all your father's riches spent on some harlot's shoe:
 O admirable and worthy offspring of Romans, you !
 And now just look with horror on faces sceptic cold,
 What wonder that your falsehoods no more persuasion hold ?
 When those who speak fine phrases and lofty sermons give
 Would simply fill their pockets, that they may lazy live,
 Today the polished discourse does little credence know,
 But others are the reasons, dear Sirs, is that not so ?
 Too much have you made riches and power your single aim,

Prea v-ați bătut joc de limbă, de străbuni și obicei,
 Ca să nu s-arate-odată ce sunteți – niște mișei!
 Da, căștigul fără muncă, iată singura pornire;
 Virtutea? e-o nerozie; Geniul? o nefericire.
 Dar lăsați măcar strămoșii ca să doarmă-n colb de cronică;
 Din trecutul de mărire v-ar privi cel mult ironici.
 Cum nu vii tu, Țepeș doamne, ca punând mâna pe ei,
 Să-i împărți în două cete: în smintiți și în mișei,
 Și în două temniți large cu de-a sila să-i aduni,
 Să dai foc la pușcărie și la casa de nebuni!

Mihai Eminescu

Too much have brought our nation to ridicule and shame,
 Too much you mocked the language and customs of this race,
 That now at last your mocking does but yourselves disgrace,
 While self was e'er the craving that in your spirits stirred,
 Genius? A nonsense. Virtue? But a word.
 O, leave in the old chronicles our forefathers to rest;
 For they would gaze upon you with irony at best.
 Rise once more, o Tepes! Take and divide these men
 As lunatics and rogues in two big tribes, and then
 In mighty, twin infirmaries by force both tribes intern,
 And with a single faggot prison and madhouse burn.
traducere de Corneliu M. Popescu

Luceafărul
(The Morning Star)

A fost odată ca-n povești,
 A fost ca niciodată,
 Din rude mari împărătești,
 O prea frumoasă fată.

Once on a time, as poets sing
 High tales with fancy laden,
 Born of a very noble king
 There lived a wondrous maiden.

Și era una la părinți
 Și mândră-n toate cele,
 Cum e Fecioara între sfinți
 Și luna între stele.
 Din umbra falnicelor bolți
 Ea pasul și-l îndreaptă
 Lângă fereastră, unde-n colț
 Luceafărul aşteaptă.
 Privea în zare cum pe mări
 Răsare și străluce,
 Pe mișcătoarele cărări
 Corăbii negre duce.
 Îl vede azi, îl vede mâni,
 Astfel dorința-i gata;
 El iar, privind de săptămâni,
 Îi cade dragă fata.
 Cum ea pe coate-și răzima
 Visând ale ei tâmpale
 De dorul lui și inima
 Și sufletu-i se împle.
 Și cât de viu s-aprinde el
 În orișicare sară,
 Spre umbra negrului castel
 Când ea o să-i apară.

*

Și pas cu pas pe urma ei
 Alunecă-n odaie,
 Țesând cu recile-i scântei
 O mreajă de văpaie.
 Și când în pat se-ntinde drept
 Copila să se culce,
 I-atinge mâinile pe piept,
 I-nchide geana dulce;
 Și din oglindă luminis
 Pe trupu-i se revarsă,
 Pe ochii mari, bătând închiși

An only child, her kinsfolk boon,
 So fair, imagination faints;
 As though amidst the stars the moon,
 Or Mary amidst the saints.
 From 'neath the castle's dark retreat,
 Her silent way she wended
 Each evening to the window-seat
 Where Lucifer attended.
 And secretly, with never fail,
 She watched his double race,
 Where vessels drew their pathless trail
 Across the ocean's face.
 And as intent she drank his light,
 Desire was quickly there;
 While he who saw her every night
 Soon fell in love with her.
 And sitting thus with rested head,
 Her elbows on the sill,
 Her heart by youthful fancy led
 Did with deep longing fill.
 While he, a brilliant shining spark,
 Glowed always yet more clear
 Towards the castle tall and dark
 Where she would soon appear.

*

Until one night with shower of rays
 He slips into her room,
 As though a strange and silver haze
 Did round about her loom.
 And when at last the child to rest
 Upon her sofa lies,
 He lays her arms across her breast
 And closes her soft eyes.
 While where his ray on mirror lands
 And is upon her couch redrifted,
 It falls upon her throat and hands

Pe față ei întoarsă.
 Ea îl privea cu un surâs,
 El tremura-n oglindă,
 Căci o urma adânc în vis
 De suflet să se prindă.
 Iar ea vorbind cu el în somn,
 Oftând din greu suspină
 - "O, dulce-al nopții mele domn,
 De ce nu vii tu? Vină!"
 Cobori în jos, luceafăr blând,
 Alunecând pe-o rază,
 Pătrunde-n casă și în gând
 Și viața-mi luminează!"
 El asculta tremurător,
 Se aprindea mai tare
 Și s-arunca fulgerător,
 Se cufunda în mare;
 Și apa unde-au fost căzut
 În cercuri se rotește,
 Și din adânc necunoscut
 Un mândru Tânăr crește.
 Ușor el trece ca pe prag
 Pe marginea ferestei
 Și ține-n mâna un toiag
 Încununat cu trestii.
 Părea un Tânăr voevod
 Cu păr de aur moale,
 Un vânăt giulgi se-ncheie nod
 Pe umerele goale.
 Iar umbra feței străvezii
 E albă ca de ceară -
 Un mort frumos cu ochii vii
 Ce scânteie-n afară.
 - "Din sfera mea venii cu greu
 Ca să-ți urmez chemarea,
 Iar cerul este tatăl meu
 Și mumă-mea e marea.
 Ca în cămara ta să vin,
 Să te privesc de-aproape,
 Am coborât cu-al meu senin
 Și m-am născut din ape.
 O, vin'! odorul meu nespus,
 Și lumea ta o lasă;
 Eu sunt luceafărul de sus,
 Iar tu să-mi fii mireasă.
 Colo-n palate de mărgean
 Te-oi duce veacuri multe,
 Și toată lumea-n ocean
 De tine o s-asculte."
 - "O, ești frumos, cum numă-n vis
 Un înger se arată,
 Dară pe calea ce-ai deschis
 N-oi merge niciodată;
 Străin la vorbă și la port,
 Lucești fără de viață,
 Căci eu sunt vie, tu ești mort,
 Și ochiul tău mă-ngheata."*

Trecu o zi, trecură trei
 Și iarăși, noaptea, vine

And on her face uplifted.
 A smile is on her lips it seems;
 He in the mirror trembles,
 For smooth his ray glides midst her dreams
 And round her soul assembles.
 And while she is in slumber gone
 She murmurs through her sighs:
 "Come down to me beloved one,
 Fair prince of the clear skies.
 Come down, good Lucifer and kind,
 O lord of my aspire,
 And flood my chamber and my mind
 With your sweetest fire!"
 And Lucifer beams still more bright
 To hear her word's emotion;
 Then like a comet in its flight
 Dives down into the ocean.
 And where his bolt is lost to view
 The sea in whirlpool surges,
 Till out of the unfathomed blue
 A handsome youth emerges,
 Who, leaping off the fretful wave,
 Lightly through her casement passes;
 And in his hand he holds a stave
 Crowned with a wreath of grasses.
 A prince indeed of royal stock,
 With heavy hanging golden hair;
 A purple winding-sheet his smock,
 Hung round his shoulders bare.
 A starry glow shines from his eyes,
 His cheeks are deathly white;
 A lifeless thing in living guise,
 A youth born of the night.
 "Down from the spheres do I come
 Though dreadful the commotion,
 My father is the vaulted dome,
 My mother is the ocean.
 For I have left my realm to keep
 Obedience to your command;
 Born of the zenith and the deep
 Before you here I stand.
 O come, fair child of royal birth,
 Cast this your world aside,
 For Lucifer has flown to earth
 To claim you as his bride.
 And you will live till time is done
 In castles built of sky,
 And all the fish will be your own,
 And all the birds that fly."
 "O, beautiful you are, good Sire,
 As but an angel prince could be,
 But to the course that you desire
 I never shall agree.
 Strange, as your voice and vesture show,
 I live while you are dead;
 Your eyes gleam with an icy glow
 Which fills my soul with dread."

*

One day went past, and went past two,
 Then o'er the castle dark,

Luceafărul deasupra ei
Cu razele-i senine.
Ea trebui de el în somn
Aminte să-și aducă
Și dor de-al valurilor domn
De inim-o apucă.

- "Cobori în jos, luceafăr bland,
Alunecând pe-o rază,
Pătrunde-n casă și în gând
Și viața-mi luminează!"
Cum el din cer o auzi,
Se stinse cu durere,
Iar ceru-ncepe a roti
În locul unde piere;
În aer rumene văpăi
Se-ntind pe lumea-ntreagă,
Și din a chaosului vai
Un mândru chip se-ncheagă;
Pe negre vițele-i de păr
Coroana-i arde pare,
Venea plutind în adevăr
Scăldat în foc de soare.
Din negru giulgi se desfășor
Marmoreele brațe,
El vine trist și gânditor
Și palid e la față;
Dar ochii mari și minunați
Lucesc adânc himeric,
Ca două patimi fără saț
Și pline de-ntuneric.
- "Din sfera mea venii cu greu
Ca să te-ascult și-acuma,
Și soarele e tatăl meu,
Iar noaptea-mi este muma;
O, vin', odorul meu nespus,
Și lumea ta o lasă;
Eu sunt luceafărul de sus,
Iar tu să-mi fii mireasă.
O, vin', în părul tău bălai
S-anin cununi de stele,
Pe-a mele ceruri să răsai
Mai mândră decât ele."
- "O, ești frumos cum numa-n vis
Un demon se arată,
Dară pe calea ce-ai deschis
N-oi merge niciodată!
Mă dor de crudul tău amor
A pieptului meu coarde,
Și ochii mari și grei mă dor,
Privirea ta mă arde."
- "Dar cum ai vrea să mă cobor?
Au nu-ntellegi tu oare,
Cum că eu sunt nemuritor,
Și tu ești muritoare?"
- "Nu caut vorbe pe ales,
Nici știu cum aş începe -
Deși vorbești pe înteles,
Eu nu te pot pricepe;
Dar dacă vrei cu crezământ
Să te-ndrăgesc pe tine,

Fair Lucifer again to view
Shone forth his lustrous spark.
And scarce his beam waved bright above,
Her dreams to him were borne,
Her heart again by aching love
And cruel longing torn.
"Come down, good Lucifer and kind,
O lord of my aspire,
And flood my chamber and my mind
With your sweetest fire!"
Now, as he heard her tender cry
With pain he fadet out,
And lightning flew about the sky,
Which wheeled and rocked about;
Around the earth a lurid glow
Poured like a torrent race,
Till out of its chaotic flow
There grew a human face;
About the head dark wisps of hair
Girt with a crown of flame,
And through the sun-illumined air
Borne up by truth he came.
His arms of rounded marble sheen
Did 'neath a cloak of raven show,
And sad and thoughtful was his mien
And pallid was his brow.
Bright eyes he had that seem'd to tell
Of strange chimeric bonds;
And deep they were as passion's spell,
And dark as moonlit ponds.
"Down from the spheres have I flown,
Though terrible my flight;
My father wears Apollo's crown,
My mother is the night.
O come, fair child of royal birth,
Cast this your world aside,
For Lucifer has flown to earth
To claim you as his bride.
A starry halo from the skies
About your hair will fall,
And you among the spheres will rise
The proudest of them all."
"O, beautiful you are, good Sire,
As but a demon prince could be,
But to the course of your desire
I never shall agree.
You wound me with your crude behest;
I dread what you extol;
Your heavy eyes, as though possessed,
Gleam down into my soul."
"But why should I descend to thee ?
Far better what I give;
My days are all eternity,
While you but one hour live."
"I would not chosen phrases seek,
Nor carefully my world arrange,
But though with human mouth you speak,
Your speech to me is strange.
Yet if you wish to prove your worth,
That I betroth myself to you,

Tu te coboară pe pământ,
Fii muritor ca mine.”

- “Tu-mi cei chiar nemurirea mea
În schimb pe-o sărutare,
Dar voi să știi asemenea
Cât te iubesc de tare;
Da, mă voi naște din păcat,
Primind o altă lege;
Cu vecinicia sunt legat,
Ci voi să mădezlege.”
Și se tot duce... S-a tot dus.
De dragu-unei copile,
S-a rupt din locul lui de sus,
Pierind mai multe zile.

*

În vremea asta Cătălin,
Viclean copil de casă,
Ce împlete cupele cu vin
Mesenilor la masă,
Un paj ce poartă pas cu pas
A-mpărătesii rochii,
Băiat din flori și de pripas,
Dar îndrăzneț cu ochii,
Cu obrăjei ca doi bujori
De rumeni, bată-i vina,
Se furișează pânditor
Privind la Cătălina.
Dar ce frumoasă se făcu
Și mândră, arz-o focul;
Ei Cătălin, acu-i acu
Ca să-ți încerci norocul.
Și-n treacăt o cuprinse lin
Într-un ungher degradă.
- “Da’ ce vrei, mări Cătălin?
Ia du-t’ de-ți vezi de treabă.”
- “Ce voi? Aș vrea să nu mai stai
Pe gânduri totdeuna,
Să râzi mai bine și să-mi dai
O gură, numai una.”
- “Dar nici nu știu măcar ce-mi ceri,
Dă-mi pace, fugi departe -
O, de luceafărul din cer
M-a prins un dor de moarte.”
- “Dacă nu știi, ti-ăș arată
Din bob în bob amorul,
Ci numai nu te mânia,
Ci stai cu binișorul.
Cum vânătoru-ntinde-n crâng
La păsărele lațul,
Când ți-oi întinde brațul stâng
Să mă cuprinzi cu brațul;
Și ochii tăi nemîșcători
Sub ochii mei rămâie...
De te înalț de subțiori
Te-nalță din călcâie;
Când fața mea se pleacă-n jos,
În sus rămâi cu fața,
Să ne privim nesătios
Și dulce toată viață;
Și ca să-ți fie pe deplin

Well, then come down to me on earth
And be a mortal too.”

“You ask my endless life above
To barter for a kiss.
Aye, I will show how my love,
How deep my longing is.
My birthright I will fling aside
To be reborn of sin, and I
Who to all rolling time am tied,
Will that great knot untie.”
At which he turned and went away,
‘Midst a cloud of somber pearl,
To renounce his birthright from that day
For the love of a mortal girl.

*

About this time, young Cătălin
Was a page boy of that house,
Who filled the festive cups with wine
At feast and royal carouse,
And carried high the regal train;
A foundling, brought by chance,
Born of a humble unknown strain,
Though roguish in his glance,
Round-cheeked, like rose-apples red,
Mischievous, bright-eyed,
He slipped with quick yet stealthy tread
To Cătălina’s side.

Upon my soul, Queen of romance!
Was such a darling ever?
Come Cătălin, quick try your chance,
For now’s your time or never.
At which he round her waist did twine
His arm in sudden wooing.
“Behave, you rascal Cătălin,
Whatever are you doing ?”
“By sorrow brooding all the while
You would your heart assuage,
But better you would turn and smile
And kiss just once your page.”
“I know not what your wishes are,
Leave me alone, you knave.
Ah me ! The longing for that star
Will drive me to the grave.”

“If you don’t know, and you would learn
How love is set about,
Don’t recklessly my teaching spurn,
First fairly hear me out.
As trappers deftly birds pursue
With nets among the tree,
When I stretch out my arm to you,
Slip your arm thus round me.
Your eyes into my eyes must glow,
Nor turn away, nor close;
And when I lift you softly, so,
Rise gently on your toes.
And when my face is downwards bent
Your face turned up will stay,
That we may gaze with sweet intent
For ever and a day.
While should you wish at last to learn

Iubirea cunoscută,
 Când sărutându-te mă-nclin,
 Tu iarăși mă sărută.”
 Ea-l asculta pe copilaș
 Uimită și distrașă,
 Și rușinos și drăgălaș.
 Mai nu vrea, mai se lasă.
 Și-i zise-ncet: – “Încă de mic
 Te cunoșteam pe tine,
 Și guraliv și de nimic,
 Te-ai potrivi cu mine...
 Dar un luceafăr, răsărit
 Din liniștea uitării,
 Dă orizon nemărginit
 Singurătății mării;
 Și tainic genele le plec,
 Căci mi le împile plânsul
 Când ale apei valuri trec
 Călătorind spre dânsul;
 Lucește c-un amor nespus
 Durerea să-mi alunge,
 Dar se înalță tot mai sus,
 Ca să nu-l pot ajunge.
 Pătrunde trist cu raze reci
 Din lumea ce-l desparte...
 În veci îl voi iubi și-n veci
 Va rămânea departe...
 De-aceea zilele îmi sunt
 Pustii ca niște stepă,
 Dar nopțiile-s de-un farmec sfânt
 Ce-l nu mai pot prinde.”
 - “Tu ești copilă, asta e...
 Hai și om fugi în lume,
 Doar niște pierde urmele
 Și nu ne-or ști de nume,
 Căci amândoi vom fi cumiști,
 Vom fi voioși și teferi,
 Vei pierde dorul de părinți
 Și visul de luceferi.”

*

Porni luceafărul. Creșteau
 În cer a lui aripe,
 Și căi de mii de ani treceau
 În tot atâtea clipe.
 Un cer de stele dedesupră,
 Deasupra-i cer de stele -
 Părea un fulger nentrerupt
 Rătăcitor prin ele.
 Și din a chaosului văi,
 Jur împrejur de sine,
 Vedea, ca-n ziua cea de-întâi,
 Cum izvorau lumine;
 Cum izvorând îl înconjur
 Ca niște mări, de-a-notul...
 El zboară, gând purtat de dor,
 Până pierde totul, totul;
 Căci unde-ajunge nu-i hotar,
 Nici ochi spre a cunoaște,
 Și vremea-ncearcă în zadar
 Din goluri a se naște.

The measure of love's bliss,
 When hot my lips on yours do burn
 Give back again my kiss.”
 Amused, yet with a girl's surprise
 At what the youth acclaimed,
 She blushed and turned away her eyes,
 Half willing, half ashamed.
 “A chatterbox you were since small
 With overmuch to tell,
 Yet I had felt, in spite of all,
 We'd suit each other well.”
 But Lucifer's slow sailing spark
 Crept up out of the sea
 Over the horizon's arc,
 Prince of eternity.
 And now my wretched heart does bleed,
 With tears my eyes grow dim,
 Whene'er I watch the waves that speed
 Across the sea to him.
 While he looms with adoring ray
 My grief to overthrow,
 Yet ever climbs to heights away
 Where mortals cannot go.
 His silver beams that space defy
 Sadly my watchers are
 And I shall love him till I die,
 Yet he be ever far.
 And thus it is the days to me
 Are drear as desert sand,
 The nights filled with a mystery
 I dare not understand...”
 “How childish is the way you speak.
 Come on! Come, lets us run away,
 That all the world for us shall seek
 Though no one finds the way.
 And we shall nothing of this life regret
 But joyous live and sprightly,
 Till soon your parents you'll forget,
 Nor dream your longings nightly.”

*

Lucifer set out and o'er
 The sky his wings extended,
 And million years flew past before
 As many moments ended.
 A sky of stars above his way,
 A sky of stars below;
 As lightning flash midst them astray
 In one continuous flow.
 Till round his primal chaos hurled
 When out of causeless night
 The first, uplaming dawn unfurled
 Its miracle of light.
 Still further flew he ere the start
 Of things of form devoid,
 Spurred by the yearning of his heart,
 Far back into the void.
 Yet where he reach's is not the bourn
 Nor yet where eye can see;
 Beyond where struggling time was torn
 Out of eternity.

Nu e nimic și totuși e
 O sete care-l soarbe,
 E un adânc asemene
 Uitării celei oarbe.
 - "De greul negrei vecinicii,
 Părinte, mă dezleagă
 Și lăudat pe veci să fii
 Pe-a lumii scară-ntreagă;
 O, cere-mi, Doamne, orice preț,
 Dar dă-mi o altă soarte,
 Căci tu izvor ești de vieți
 Și dătător de moarte;
 Reia-mi al nemuririi nimb
 Și focul din privire,
 Și pentru toate dă-mi în schimb
 O oră de iubire...
 Din chaos, Doamne,-am apărut
 Și m-aș întoarce-n chaos...
 Și din repaos m-am născut.
 Mi-e sete de repaos."
 - "Hyperion, ce din genuni
 Răsai c-o-ntreagă lume,
 Nu cere semne și minuni
 Care n-au chip și nume;
 Tu vrei un om să te socoți,
 Cu ei să te asameni?
 Dar piară oameniei cu toți,
 S-ar naște iarăși oameni.
 Ei doar au stele cu noroc
 Și prigoniri de soarte,
 Noi nu avem nici timp, nici loc,
 Și nu cunoaștem moarte.
 Din sânul vecinicului ieri
 Trăiește azi ce moare,
 Un soare de s-ar stinge-n cer
 S-aprindă iarăși soare;
 Din sânul vecinicului ieri
 Trăiește azi ce moare,
 Un soare de s-ar stinge-n cer
 S-aprindă iarăși soare;
 Iar tu, Hyperion, rămâi
 Oriunde ai apune...
 Cere-mi cuvântul meu de-ntâi -
 Să-ți dau înțelepciune?
 Și pentru cine vrei să mori?
 Întoarce-te, te-ndreaptă
 Spre-acel pământ rătăcitor
 Și vezi ce te aşteaptă."

*

În locul lui menit din cer
 Hyperion se-ntoarse
 Și, ca și-n ziua cea de ieri,
 Lumina și-o revarsă.
 Căci este sara-n asfințit
 Și noaptea o să-nceapă;
 Răsare luna liniștit
 Și tremurând din apă.
 Și împle cu-ale ei scânteie
 Cărările din crânguri.
 Sub șirul lung de mândri tei

Around him there was naught... And still,
 Strange yearning there was yet,
 A yearning that all space did fill,
 As when the blind forgot.
 "O, Father God, this knot untie
 Of my celestial birth,
 And praised you will be on high
 And on the rolling earth.
 The price you ask is little count,
 Give fate another course,
 For you are of fair life the fount
 And of calm death the source.
 Take back this halo from my head,
 Take back my starry lour,
 And give to me, o God, instead
 Of human love one hour.
 Out of the chaos was I wrought,
 In chaos would I be dispersed,
 Out of the empty darkness brought,
 For darkness do I thirst..."
 "Hyperion, o child divine,
 Don't thus your state disclaim,
 Nor ask for miracle, nor sign
 That has nor sense nor name.
 You wish to be of man a son,
 To be a star you scorn;
 But men quick perish every one,
 And men each day are born.
 Yet stars burn on with even glow,
 And it is fate's intending
 That they nor time, nor place shall know,
 Unfettered and unending.
 Out of eternal yesterday
 Into tomorrow's grave,
 Even the sun will pass way
 That other sun's shall lave;
 The sun that every morn does rise
 At last it's spirit gives;
 For each thing lives because it dies,
 And dies because it lives.
 But you, Hyperion, never wane,
 Night's miracle sublime,
 But in the sky your place retain,
 The wonder of all time.
 So what strange fancy holds your mind ?
 What dreaming thus belates you?
 Return to earth and there you'll find
 The awakening that awaits you."

*

Hyperion did straightway go
 To where through ages gone
 His gleam upon the earth below
 Nightly he had shone.
 And it was evening when he came,
 Night's darkness slow assembled,
 And rose the moon a frozen flame
 That in the water trembled,
 And filled the forest's twilight clime
 With a silver starry mist,
 Where 'neath a tall and spreading lime

Şedeau doi tineri singuri.

- "O, lasă-mi capul meu pe săn,
Iubito, să se culce
Sub raza ochiului senin
Şi negrăit de dulce;
Cu farmecul luminii reci
Gândurile străbate-mi,
Revarsă linişte de veci
Pe noaptea mea de patimi.
Şi deasupra mea rămâi
Durerea mea de-o curmă,
Căci eşti iubirea mea de-ntâi
Şi visul meu din urmă."
Hyperion vedea de sus
Uimirea-n a lor faţă;
Abia un braţ pe gât i-a pus
Şi ea l-a prins în braţe...
Miroase florile-argintii
Şi cad, o dulce ploaie,
Pe creştetele-a doi copii
Cu plete lungi, bălaie.
Ea, îmbătată de amor,
Ridică ochii. Vede
Luceafărul. Şi-ncetişor
Dorinţele-i încrede:
- "Cobori în jos, luceafăr blând,
Alunecând pe-o rază,
Pătrunde-n codru şi în gând,
Norocu-mi luminează!"
El tremură ca alte dăti
În codri şi pe dealuri,
Călăuzind singurătăţi
De mişcătoare valuri;
Dar nu mai cade ca-n trecut
În mări din tot înaltul
- "Ce-ţi pasă ţie, chip de lut,
Dac-oi fi eu sau altul?
Trăind în cercul vostru strâmt
Norocul vă petrece,
Ci eu în lumea mea mă simt
Nemuritor şi rece."

Mihai Eminescu

Two fair-haired children kissed.

"O, let me lay in lover's wise
My head upon your breast,
Beneath the wonder of your eyes,
In soft and fragrant rest.
In mystery's enchanted light
Pervade me with your charm,
And flood my soul through passion's night
With time's eternal calm.
O, quench my longing's eager thirst,
My aching doubts o'ercast,
For you to me are love the first
And of my dreams the last."

Hyperion gazed down and knew
The fire their souls possessed;
For scarce the boy her nearer drew,
She clasped him to her breast.
A rain of petals in the air
That softly did enfold
Two fervent children strangely fair,
With locks of plated gold.

She, lost in love's enraptured flight
To heaven turned her eyes,
Saw Lucifer's down shining light
And whispered through her sighs:
"Come down, good Lucifer and kind,
O lord of my aspire,
And fill the forest and my mind
With your sweetest fire!"
And Lucifer, alone in space,
Her tender summons heard,
A planet o'er the ocean's face
That trembled at her word,
But did not plunge as'n former day,
And in his heart did cry:
"O, what care you, fair face of clay,
If it be he or I?
Still earth shall only earth remain,
Let luck its course unfold,
And I in my own kingdom reign
Immutable and cold."

traducere de Corneliu M. Popescu

***Pe lângă plopii fără soț
(Down where the lonely poplars grow)***

Pe lângă plopii fără soț
Adesea am trecut;
Mă cunoşteau vecinii toţi -
Tu nu m-ai cunoscut.

Down where the lonely poplars grow
How often have I erred;
My steps that all the neighbours know
You only have not heard.

La geamul tău ce strălucea
Privii atât de des;
O lume toată-nțelegea -
Tu nu m-ai înțeles.
De câte ori am aşteptat

Towards your window lighted through
How oft my gaze has flown;
A world entire my secret knew
You only have not known.
A word, a murmur of reply

O șoaptă de răspuns!
 O zi din viață să-mi fi dat,
 O zi mi-era de-ajuns;
 O oră să fi fost amici,
 Să ne iubim cu dor,
 S-ascult de glasul gurii mici
 O oră, și să mor.
 Dându-mi din ochiul tău senin
 O rază dinadins,
 În calea timpilor ce vin
 O stea s-ar fi aprins;
 Ai fi trăit în veci de veci
 Și rânduri de vieți,
 Cu ale tale brațe reci
 Înmărmureai măret,
 Un chip de-a pururi adorat
 Cum nu mai au perechi
 Acele zâne ce străbat
 Din timpurile vechi.
 Căci te iubeam cu ochi păgâni
 Și plini de suferință,
 Ce mi-i lăsară din bătrâni
 Părinții din părință.
 Azi nici măcar îmi pare rău
 Că trec cu mult mai rar,
 Că cu tristețe capul tău
 Se-ntoarce în zadar,
 Căci azi le semenii tuturor
 La umbrelă și la port,
 Și te privesc nepăsător
 C-un rece ochi de mort.
 Tu trebuia să te cuprinzi
 De acel farmec sfânt
 Și noaptea candelă s-aprinzi
 Iubirii pe pământ.
Mihai Eminescu

How often did I pray!
 What matters then if I should die,
 Enough to live that day;
 To know one hour of tenderness,
 One hour of lovers' night;
 To hear you whisper's soft caress
 One hour, then come what might!
 Had you but granted me a glance
 That was not filled with scorn,
 Out of its shining radiance
 A new star had been born.
 You would have lived through lives untold
 Beyond the ends of time;
 O deity with arms so cold,
 O marble form sublime!
 An idol of some pagan lore
 As now no more is seen,
 Come down to us from times yore,
 From times that long have been.
 My worship was of ages gone,
 Sad eyes by faith beguiled,
 Each generation handed on
 From father unto child.
 But now I very little care
 To walk along that lane,
 Nor heed the face I found so fair
 Looks out for me in vain;
 For you are like them today
 In bearing and in guise,
 And I but look on your display
 With cold and lifeless eyes.
 You should have known to value right
 With wondering intent,
 And lit your candelabrum at night
 To Love that God had sent.
Traducere de Corneliu M. Popescu

Și dacă... (And If...)

Și dacă ramuri bat în geam
 Și se cutremur poplui,
 E ca în minte să te am
 Și-nchet să te apropii.

And if the branches tap my pane
 And the poplars whisper nightly,
 It is to make me dream again
 I hold you to me tightly.

Și dacă stele bat în lac
 Adâncu-i luminându-l,
 E ca durerea mea să-o mpacă
 Înseninându-mi gândul.
 Și dacă norii deși se duc
 De iese-n luciu luna,
 E ca aminte să-mi aduc
 De tine-n totdeauna.
Mihai Eminescu

And if the stars shine on the pond
 And light its sombre shoal,
 It is to quench my mind's despond
 And flood with peace my soul.
 And if the clouds their tresses part
 And does the moon outblaze,
 It is but to remind my heart
 I long for you always.
Traducere de Corneliu M. Popescu

Sonnet I (Without 'tis autumn...)

Afară-i toamnă, frunză-mprăștiată,
Iar vântul zvărle-n geamuri grele picuri;
Și tu citești scrisori din roase plicuri
Și într-un ceas gândești la viața toată.
Pierzându-ți timpul tău cu dulci nimicuri,
N-ai vrea ca nime-n ușa ta să bată;
Dar și mai bine-i, când afară-i zloată,
Să stai visând la foc, de somn să picuri.
Și eu astfel mă uit din jet pe gânduri,
Visez la basmul vechi al zânei Dochii;
În juru-mi ceața crește rânduri-rânduri;
Deodat-aud foșnirea unei rochii,
Un moale pas abia atins de scânduri...
Iar mâini subțiri și reci mi-acopăr ochii.

Mihai Eminescu

Without 'tis autumn, the wind beats on the pane
With heavy drops, the leaves high upwards sweep.
You take old letters from a crumpled heap,
And in one hour have lived your life again.
Musing, in this sweet wise the moments creep:
You pray no caller will your door attain;
Better it is when dreary falls the rain
To dream before the fire, awaiting sleep.
And thus alone, reclining in my chair,
The fairy Dochia's tale comes to my mind
While round me haze is gath'ring in the air.
Then softly down the passage footsteps wind,
Faint, sound of rustling silk upon the stair...
And now my eyes cold, tapering fingers bind.
traducere de Corneliu M. Popescu

Sonet II (Sunt ani la mijloc...)

Sonnet II (The years have sped...)

Sunt ani la mijloc și-ncă mulți vor trece
Din ceasul sfânt în care ne-ntâlnirăm,
Dar tot mereu gândesc cum ne iubirăm,
Minune cu ochi mari și mâna rece.
O, vino iar! Cuvinte dulci inspiră-mi,
Privirea ta asupra mea se plece,
Sub raza ei mă lasă a petrece
Și cânturi nouă smulge tu din liră-mi.
Tu nici nu știi a ta apropiere
Cum inima-mi de-adânc o linistește,
Ca răsărirea stelei în tăcere;
Iar când te văd zâmbind copilărește,
Se stingă-atunci o viață de durere,
Privirea-mi arde, sufletul îmi crește.
Mihai Eminescu

The years have sped, and time still swiftly flies
Since that first sacred hour in which we met;
But how we loved I can no more forget,
Sweet wonder with cold hands and such big eyes.
O, come again! Your words inspire me yet,
While your soft gaze upon me gently lies,
That'neath its ray new life in shall rise,
And you new songs upon my lyre beget.
When you come near to me you little know
How soothed my heart is then, as though with balm,
As when some star does in the heavens show;
Your childish smile so full of tender charm
Has power to quench this life drawn out in woe
And fill my eyes with fire, my soul with calm.
traducere de Corneliu M. Popescu

Sonet III (Când însusi glasul...)

Sonnet III (When e'en the inner voice)

Când însuși glasul gândurilor tace,
Mă-ngână cântul unei dulci evlavii -
Atunci te chem; chemarea-mi asculta-vei?
Din neguri reci plutind te vei desface?
Puterea nopții blând însenina-vei
Cu ochii mari și purtători de pace?
Răsai din umbra vremilor încocace,
Ca să te văd venind – ca-n vis, aşa vii!
Cobori încet... aproape, mai aproape,
Te pleacă iar zâmbind peste-a mea față,
A ta iubire c-un suspin arat-o,
Cu geana ta m-atinge pe pleoape,
Să simt fiorii strângerii în brațe -
Pe veci pierduto, vecinic adorato!
Mihai Eminescu

When e'en the inner voice of thought is still,
And does some sacred chant my soul endear,
'Tis then I call to thee; but will you hear?
Will from the floating mists your form distil?
Will night its tender power of wonder rear
And your great, peaceful eyes their light fulfil,
That of the rays that bygone hours spill
To me as in a dream you do appear?
But come to me... come near, come still more near...
Smiling you bend to gaze into my face
While does your sigh gentle love make clear.
Upon my eyes I feel you lashes' trace,
O love, for ever lost, for ever dear,
To know the aching thrill of your embrace!
traducere de Corneliu M. Popescu